

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Secunda secundae Summa Theologiae

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

4 vtrum tentare Deum sit grauius peccatum, quàm superstitio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72772)

Super quest. nonagesima septima articulum quartum.

A

debilitatem peccat signum ut firmiter adhereret, sine qua firma adhaesione non credimus proprie loquendo. In cuius signum Angelus statim respondit, Ego sum Gabriel, & missus sum &c. Haec autem infirmitas fidei non fuit de potentia, neque de excellentia, neque de providentia divina, neque de veritate divini dicti, sed de nuntio Dei, super sua tamen: quia ex circumstantiis, & dicitur, & quia nihil ei mandabatur agendum cum aliquo periculo, debebat firmare iudicium suum, quo sibi videbatur nuntius Dei esse, & consequenter credere omnia futura: & ideo fuit venialis. Gedeon vero a quibusdam excusatur tamquam ex familiaritate divina peccet illa duo signa in nescire. Et postea forte excusari, quod pro ampliori Dei gloria manifestanda, exercitui, cum esset novus dux, non exploravit, sed deprecavit cum humilitate pro maiori sua gloria. Deus haec signa propalanda faceret. Si tamen verbis solis littera istandum est, ubi non allegatur causa ulla, nisi conditionalis de victoria, cuius prius certificationem per Angelum habuerat, cum auctore dicendum videtur, quod non excusatur a peccato veniale tamen, illud puto fuisse, quia per modum humilis deprecationis infirmitatem fidei suae adiuvandam petiit consolatione signorum, licet crederet, quod prius didicerat ab Angelo. Qualifuerit tunc Gedeon dispositus eo modo, quo fideles firmiter persistentes in fide, sunt dispositi quando tentantur intrinsecus de fide, ita quod imperfectio actus, quasi uacillandi, ex quo processit humilis supplicatio, infra uentilatum laetudinem recurrendum ad tentationis. Et per haec patet responsio ad obiecta.

B

Deum pertinent. dicitur. n. i. Petri 5. Humiliamini sub potestati manu Dei. & secundo ad Timot. 3. Solite cura te ipsum probabiliter exhibere Deo. Unde huiusmodi tentatio, irreligiositatis species est.

C

AD TERTIUM dicendum, quod in comparatione ad Deum, qui novit cordis abscondita, non dicitur aliquis dolose postulare, sed per respectum ad homines: unde dolus per accidens habet ad tentationem Dei: & propter hoc non oportet, quod tentatio Dei directe opponatur veritati.

ARTICULUS IIII.

Utrum tentatio Dei sit gravius peccatum, quam superstitio.

AD QVARTUM sic proceditur. Videtur, quod tentatio Dei sit gravius peccatum quam superstitio. Maior enim poena pro maiori peccato infertur: sed gravius est puniri in iudeis peccatum tentationis Dei, quam peccatum idolatriae, quod tamen est praecipuum inter superstitiones: quia pro peccato idolatriae interfecisti sunt ex eis viginti tria millia hominum, ut legitur Exo. 32. pro peccato autem tentationis omnes vniuersales in deserto perierunt, terram promissionis non intrantes, secundum illud Psal. 94. Tentauerunt me patres vestri. & postea subditur, Quibus iuravi in ira mea, si introibunt in requiem meam: ergo tentare Deum est gravius peccatum, quam superstitio.

¶ 2. Præter. Tãtò aliquod peccatum vñ esse gravius, quãtò magis virtuti opponit: sed irreligiositas, cuius species est tentatio Dei, magis opponitur virtuti religionis, quã superstitio, quã hæc aliquam similitudinem cum ipsa: ergo tentatio Dei est gravius peccatũ, quã superstitio.

¶ 3. Præter. Maius peccatum vñ esse irreuerentem se hæc ad parentes, quã reuerentiam parentibus debitam alijs exhibere: sed Deus est honorandus a nobis sicut omnium pater, ut dicitur Malach. 1. ergo maius peccatum esse videtur tentatio Dei, per quam irreuerentem nos habemus ad Deum, quam idolatriam, per quam reuerentiam Deo debita exhibetur creature.

¶ Sed contra est, quod super illud Deut. 17. Cum reperti fuerint apud te, & c. dicitur *gl. Lex erroris,

D

perstitio habet similitudinem cum religione, quantum ad materiale actum, quem exhibet, sicut religio: sed quantum ad finem, plus contrariatur ei, quã tentatio Dei, quia plus pertinet ad diuinam irreuerentiam, ut dictum est.

E

AD TERTIUM dicendum, quod de ratione diuine excellentie est, quod sit singularis, & incommunicabilis: & ideo idem est contra diuinam reuerentiam agere aliquid, & diuinam reuerentiam alteri communicare. Non est autem similis ratio de honore parentum, qui potest sine culpa, alijs communicari.

QVAESTIO XCVIII.

De Periurio, in quatuor articulos diuisa.

DE INDE considerandum est de periurio.

ET CIRCA hoc queruntur quatuor.

¶ Primo, Utrum falsitas requiratur ad periurium.

¶ Secundo, utrum periurium sit semper peccatum.

¶ Tertio, utrum sit peccatum mortale.

Secunda Secundae S. I. homa.

Super quest. nonagesima articulum primum.

IN ART. 1. 98. dubium occurrit, de eo quod dicitur in corpore. Finis iuramenti est confirmatio dicti in manu. Videtur enim hoc aduersari primo veritati: quia actus laetie, ut est iuramentum, non ordinatur ad

Ar. 1. & 2.

In corp. ar.